

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 22/2026-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Soňa Tóthová, advokátska kancelária, s.r.o., Šafárikovo námestie 2, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Nc/3/2025 z 21. augusta 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rovnosť zaručeného podľa čl. 47 ods. 2 ústavy rozhodnutím označeným v záhlaví tohto rozhodnutia, ktoré navrhuje zrušiť, vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznať jej primerané finančné zadostučinenie. Taktiež navrhuje odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu a priznať jej náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľka je účastníčkou konania o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu vedenom na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 13CoP/127/2025. Proti všetkým sudcom krajského súdu podala námietku zaujatosti, v ktorej žiadala o ich vylúčenie a prikázanie veci inému súdu tej istej inštalácie. Námietku zaujatosti odôvodnila tým, že otec maloletého dieťaťa je sudcom daného súdu, a teda kolegom sudcov, ktorým bola predmetná právna vec pridelená, ako aj všetkých sudcov tam pôsobiach. Sťažovateľka poukázala aj na to, že súčasná partnerka otca maloletého dieťaťa je taktiež sudkyňou pôsobiacou na danom súde a tento mimomanželský vzťah je dôvodom rozvratu

manželstva účastníkov konania. Zdôrazňuje, že medzi sudcami panujú blízke kolegiálne vzťahy, sudcovia trávajú spolu aj voľný čas, počas ktorého komunikujú prejednávane prípady a konzultujú ich. O možnosti vytvorenia blízkeho kolegiálneho vzťahu medzi sudcami niet pochybností, čomu svedčí aj mimomanželský pomer otca maloletého dieťaťa s kolegyňou. Sťažovateľka ďalej zdôrazňuje, že otec maloletého počas spoločného spolužitia rozprával o kamarátskych vzťahoch s kolegami, a to tak v rovine sympatie, ako aj antipatie k tomu-ktorému kolegovi. Uvádza, že otec maloletého označil vzťahy na pracovisku za nadštandardné, v dôsledku čoho je tu pravdepodobnosť roviny blízkeho, dôverného vzťahu kolegov a priateľov.

3. Uvedené u sťažovateľky vzbudzuje dôvodnú obavu, že sudcovia krajského súdu nebudú schopní nezaujato a spravodlivo rozhodnúť vec, ktorej je účastníčkou konania, a budú zvýhodňovať otca maloletého, a, naopak, znevýhodňovať sťažovateľku.

4. Po podaní námietky zaujatosti sťažovateľkou došlo uznesením krajského súdu sp. zn. Spr/365/25 z 30. júla 2025 (ďalej len „uznesenie o vylúčení“) k vylúčeniu JUDr. Daniela Ilavského na základe jeho oznámenia podľa § 50 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), v ktorom uviedol, že s účastníkom konania má priateľský vzťah, v minulosti boli členmi jedného senátu, tykajú si a boli na spoločnej dovolenke, čím možno mať dôvodné pochybnosti o jeho nezaujatosti. V uznesení o vylúčení krajský súd deklaroval existenciu objektívnych skutočností charakteru a intenzity vystavujúcich nestrannosť sudcu oprávneným legitímnym pochybnostiam v zmysle teórie zdania. Sťažovateľka v tejto súvislosti poukazuje na to, že k vylúčeniu daného sudcu došlo až po tom, čo podala námietku zaujatosti, a poukazuje na to, že daný sudca nepodal oznámenie v zmysle § 50 ods. 1 CSP bezodkladne. S prihliadnutím na časové súvislosti pridelenia veci senátu 13CoP, podania námietky zaujatosti sťažovateľkou, vyjadrení jednotlivých sudcov pôsobiacich v senáte 13CoP a podania oznámenia sudcu JUDr. Daniela Ilavského v zmysle § 50 CSP je sťažovateľka toho názoru, že daný sudca nemal záujem iniciatívne svoju zaujatosť oznámiť a čakal, či zaujatosť bude namietat sťažovateľka, čo sťažovateľka vníma ako prejav internej komunikácie medzi sudcami.

5. O námietke zaujatosti najvyšší súd rozhodol napadnutým rozhodnutím tak, že sudcovia senátu 13CoP nie sú vylúčení, v dôsledku čoho o ďalších návrhoch sťažovateľky nerozhodoval. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti poukazuje na bod 4 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia obsahujúceho vyjadrenie jednotlivých členov senátu k námietke zaujatosti sťažovateľky a následne na body 7, 10 a 16 napadnutého rozhodnutia.

6. Sťažovateľka namieta spôsob, akým najvyšší súd rozhodol, keď opomenul zohľadniť rozhodujúce skutočnosti uvedené nielen v námietke zaujatosti, ale aj vo vyjadrení sťažovateľky z 22. augusta 2025. Namieta, že doplňujúce vyjadrenia zákonných sudcov jej neboli doručené, pričom obsah podania sťažovateľky z 22. augusta 2025 najvyšší súd vo svojom rozhodnutí nezohľadnil vôbec. Namieta, že najvyšší súd zohľadnil na základe vyjadrení jednotlivých sudcov výlučne subjektívne hľadisko, ktoré však neposúdil cez prizmu hľadiska objektívneho, hoci na viaceré okolnosti objektívnej povahy sťažovateľka poukazovala práve vo svojom podaní z 22. augusta 2025.

7. Sťažovateľka namieta aj extrémnu rýchlosť rozhodnutia, keď posledný zo sudcov sa vyjadril 19. augusta 2025 a už 21. augusta 2025 označený porušovateľ rozhodol. Rýchlosť a spôsob

rozhodnutia o námietke zaujatosti sťažovateľky je podľa nej prejavom nedostatku transparentnosti a snahy o čo najrýchlejšie vybavenie veci, avšak na úkor kvality a ústavnej konformnosti.

8. Sťažovateľka uzatvára, že keďže jej najvyšším súdom nebolo umožnené vyjadriť sa k doplňujúcim vyjadreniam sudcov a jej podanie z 22. augusta 2025 nebolo zohľadnené, svoje rozhodnutie najvyšší súd zaťažil vadou arbitrárnosti.

9. Sťažovateľka následne poukazuje na to, že jej pôvodná námietka bola čiastočne úspešná, a tiež poukazuje, že priateľské vzťahy s otcom maloletej vyšli najavo aj v predchádzajúcom konaní, ktorého bola účastníčkou. Najvyšší súd neposúdil námietku sťažovateľky vo vzájomných súvislostiach. Sťažovateľka namieta, že svojím rozhodnutím ju najvyšší súd postavil do situácie, aby uniesla dôkazné bremeno týkajúce sa extrémnej hĺbky osobného vzťahu otca maloletej s ostatnými sudcami, čo popiera účel a zmysel objektívneho testu nestrannosti.

10. Následne sťažovateľka rozsiahlo poukazuje na judikatúru všeobecných súdov, ústavného súdu, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva a uvádza, že vo veci sťažovateľky už raz ústavný súd rozhodol (II. ÚS 502/2023), čo ju vedie k tomu, že aktuálne rozhodnutie najvyššieho súdu je nezákonné, ústavne neudržateľné a arbitrárne, keď najvyšší súd rozhodol bez toho, aby pre posúdenie otázky vylúčenia sudcov krajského súdu vytvoril adekvátne podmienky a vyslovil predčasný záver, že obava sťažovateľky zo zaujatosti sudcov nie je namieste. Svoje rozhodnutie navyše riadne nezdôvodnil.

11. Sťažovateľka sa domáha aj primeraného finančného zadosťučinenia 5 000 eur z dôvodu, že vec sa týka jej rodičovských práv a práv maloletej dcéry, v ktorej dochádza k opakovanému a arbitrárnemu rozhodnutiu najvyššieho súdu o základnej procesnej podmienke, ktorou je zákonnosť sudcu. Tiež namieta kritiku svojej osoby v odôvodnení presahujúcu rámec vecnosti, ktorá je nedôvodná a šikanózna. Žiada zohľadniť dôvody, pre ktoré sa uchádza o poskytnutie ochrany pred ústavným súdom a najmä následky dopadajúce na ňu a jej maloleté dieťa.

12. Sťažovateľka v závere žiada aj o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia z dôvodu, že bude čeliť postupu a konaniu nezákonných sudcov, ktorí budú zvýhodňovať otca maloletej s následkom právnej neistoty a protiprávnosti na strane sťažovateľky čeliacej psychickému tlaku zo strany sudcov, ako aj otca maloletej. Rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky bude výsledkom rozhodnutia nezákonných sudcov, čo jej zabráni účinne obhajovať svoje práva a záujmy. Z uvedeného dôvodu žiada, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť sťažnosťou napadnutého rozhodnutia až do právoplatnosti rozhodnutia o ústavnej sťažnosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je arbitrárnosť a nezákonnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd nevyhlásil sudcov senátu 13CoP na základe námietky zaujatosti podanej sťažovateľkou. Sťažnostná argumentácia sťažovateľky smeruje jednak k postupu, ktorý prijatiu napadnutého rozhodnutia predchádzal, ako aj jeho skutkovým a právnym záverom, v zmysle ktorých namietaní sudcovia krajského súdu vylúčení neboli.

14. Ústavný súd v úvode poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej rozhodovanie všeobecného súdu o procesných otázkach považuje za integrálnu súčasť civilného procesu, ktorá je

zásadne výsadou všeobecného súdu. Meritórny prieskum takýchto rozhodnutí prichádza do úvahy iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak ide o taký exces z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnému súdu ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika procesných rozhodnutí by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (pozri I. ÚS 690/2025 a tam uvedená judikatúra).

15. Ústavný súd taktiež zdôrazňuje, že nie je ďalšou opravnou inštanciou všeobecných súdov, preto mu neprináleží preskúmať a hodnotiť správnosť záverov všeobecných súdov, pokiaľ neatakujú ústavnoprávnu rovinu. Do pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

16. Ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľka bude mať možnosť atakovať zmätočnosť meritórneho rozhodnutia svojej právnej veci v dôsledku jej rozhodovania vylúčenými sudcami v potenciálnom dovolacom konaní [§ 420 písm. e) CSP]. Keďže však tento prostriedok nápravy bude mať k dispozícii až po právoplatnom skončení konania, ústavný súd nevyhodnotil ústavnú sťažnosť ako neprípustnú napriek skutočnosti, že sťažovateľka ústavnou sťažnosťou namieta rozhodnutie procesnej povahy v dosiaľ neskončenom konaní na všeobecnom súde.

17. K prvej rovine sťažnostnej argumentácie ústavný súd poznamenáva, že rozhodovanie o námietke zaujatosti nie je „klasickým“ sporovým konaním. Charakter konania o vylúčení sudcu svojou povahou nie je konaním, v ktorom účastníci konania majú postavenie ako v konaní, z ktorého námietka zaujatosti vzišla (uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 169/2013 zo 16. apríla 2013, bod 2). Koncepcia námietky zaujatosti a postupu po jej podaní (§ 52 CSP) indikuje, že účastník konania má všetky rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce záver, že sudca je vylúčený, uviesť v podanej námietke, pričom ani vyjadrenie namietaného sudcu sa účastníkovi konania, ktorý námietku podal, nedoručuje na vyjadrenie, a tieto podrobuje prieskumu nadriadený súd (§ 54 CSP). Pokiaľ sťažovateľka namieta, že jej nebolo doručené doplnenie vyjadrení sudcov senátu 13CoP krajského súdu, čím došlo k porušeniu rovnosti účastníkov, ústavný súd uvádza, že namietaný princíp sa v zmysle čl. 6 CSP uplatňuje medzi účastníkmi základného konania. Rozhodovanie o námietke zaujatosti nie je kontradiktórnym procesom v štandardnom ponímaní. Najvyšší súd postupoval v súlade s procesnoprávnymi predpismi (§ 52 a nasl. CSP) a jeho postupom nemohlo dôjsť k porušeniu namietaných práv. K námietke sťažovateľky týkajúcej sa nezohľadnenia jej iniciatívneho podania z 22. augusta 2025 (reakcia na doplnené vyjadrenie sudcov senátu 13CoP) ústavný súd uvádza, že najvyšší súd o námietke zaujatosti rozhodol napadnutým uznesením 21. augusta 2025, t. j. pred doručením podania sťažovateľky. Z uvedeného dôvodu predmetné vyjadrenie nemohlo byť najvyšším súdom zohľadnené.

18. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia ústavný súd nezistil žiadne pochybenie, ktoré by zasahovalo do podstaty namietaných práv sťažovateľky a viedlo by ústavný súd k zrušeniu napadnutého procesného uznesenia tak, ako to sťažovateľka navrhuje. Takým excesom nie je ani fakt, že najvyšší súd nevylúčil zákonných sudcov z prejednávania a rozhodovania veci, keďže

nevzhladol dôvody vylúčenia a svoje rozhodnutie v tomto smere riadne odôvodnil. Z hľadiska požiadavky na riadne odôvodnenie uznesenia ústavný súd stabilne judikuje, že postačuje objasnenie základných dôvodov, ktoré viedli k prijatiu uznesenia a ktoré sú spôsobilé výrok uznesenia rozumne a preskúmateľným spôsobom vysvetliť.

19. V bode 9 napadnutého uznesenia najvyšší súd uvádza, že vzhľadom na sťažovateľkou opísané okolnosti indikujúce zaujatosť sudcov (nadštandardné vzťahy sudcov vybočujúce z bežnej kolegiality, ktorých existencia je podporená aj mimomanželským vzťahom otca maloletej so sudkyňou pôsobiacou na danom súde), z ktorých je podľa sťažovateľky zrejmé, že otec maloletej nie je len kolegom sediacim v kancelárii, ale blízkym, dôverným kolegom a priateľom všetkých sudcov, sa najvyšší súd zaoberal intenzitou vzájomného vzťahu medzi sudcami senátu 13CoP a otcom maloletej. Z vyjadrení sudcov senátu 13CoP nezistil žiadne skutočnosti indikujúce presah kolegiálneho vzťahu do osobnejšej roviny s účastníkom konania. Samotní sudcovia sa zhodne vyjadrili, že sa vo veci necítia byť zaujatí, a deklarovali, že vzťah s otcom maloletej je v rovine kolegiality, pričom k interakcii dochádza len na pracovisku, príp. pri aktivitách organizovaných zamestnávateľom, a s otcom maloletej sa súkromne nestretávajú.

20. Sťažovateľka námietku zaujatosti založila na tvrdených blízkych priateľských vzťahoch presahujúcich rovinu kolegiálnosti a bez ohľadu na potvrdenie danej domnienky bola toho názoru, že pôsobenie na jednom súde je samo osebe dostatočným dôvodom na vylúčenie všetkých sudcov v zmysle uplatnenia teórie zdania. Najvyšší súd aj ústavný súd opakovane judikovali, že samotné kolegiálne vzťahy medzi sudcami nemôžu byť samy osebe dôvodom na spochybnenie ich nestrannosti a ak nie sú prítomné ďalšie okolnosti signalizujúce možné narušenie nestrannosti sudcu, a to takej intenzity, aby boli dôvodom vylúčenia, ich vylúčenie neprichádza do úvahy.

21. V napadnutom rozhodnutí najvyšší súd riadne vyhodnotil skutočnosti uvádzané sťažovateľkou v námietke zaujatosti, v kontexte skutočností uvádzaných sudcami senátu 13CoP, a vyvodil logické závery. K tvrdeniu sťažovateľky, že na ňu najvyšší súd preniesol dôkazné bremeno týkajúce sa potreby preukázania hlbšieho vzťahu medzi otcom maloletej a ostatnými sudcami presahujúceho požiadavku teórie zdania, ústavný súd poznamenáva, že aj vzhľadom na jeho vlastnú judikatúru samotné profesijné pôsobenie účastníka konania, ktorý je sudcom daného krajského súdu, nemôže byť bez ďalšieho jediným dôvodom na vylúčenie sudcov daného súdu, ale k predmetnej faktickej skutočnosti musia pristúpiť aj iné okolnosti, a to vo vyžadovanej intenzite, aby bol záver o vylúčení sudcu opodstatnený (napr. IV. ÚS 666/2020). Podľa záverov najvyššieho súdu zákonní sudcovia sa necítia byť zaujatí (subjektívne hľadisko), pričom ani ich interakcia s otcom maloletej nepresahuje bežné kolegiálne pôsobenie, a teda nie sú prítomné ďalšie okolnosti potrebnej intenzity indikujúce nedostatok objektívnej nestrannosti. Keďže najvyšší súd nezohľadňoval pri svojom rozhodnutí skutočnosti uvádzané sťažovateľkou v podaní z 22. augusta 2025 doručenom po rozhodnutí najvyššieho súdu, uvedenými skutočnosťami sa nemohol zaoberať ani ústavný súd.

22. K poukazu sťažovateľky na predchádzajúce rozhodnutie ústavného súdu týkajúce sa rozhodnutia porušovateľa o inej námietke zaujatosti sťažovateľky (konanie vedené pod sp. zn. II. ÚS 502/2023) ústavný súd uvádza, že dôvodom vyhovenia ústavnej sťažnosti a zrušenia rozhodnutia najvyššieho súdu o nevyhlásení sudcov krajského súdu bol nedostatok odôvodnenia tohto rozhodnutia, pričom ústavný súd zistil vlastnou činnosťou, že najvyšší súd rozhodol o danej

námietke sťažovateľky opätovne tak, že namietaných sudcov z prejednávania a rozhodovania veci sťažovateľky nevyhlúčil (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5Nc/2/2024 z 15. februára 2024).

23. K ďalším rozhodnutiam, ktoré sťažovateľka priložila k ústavnej sťažnosti, ústavný súd len v krátkosti uvádza, že v oboch prípadoch predseda daného súdu rozhodoval na základe oznámenia zákonných sudcov, ktorí sa sami cítili byť v pridelenej veci zaujatí, čo sú skutkové okolnosti odlišné od okolností prítomných v posudzovanej veci.

24. Vzhľadom na to, že sťažovateľka ústavnou sťažnosťou namieta rozhodnutie procesnej povahy v dosiaľ neskončenom konaní všeobecného súdu, pričom ústavný súd nezistil, aby napadnuté rozhodnutie a postup, ktorý mu predchádzal, vykazovali prvky arbitrárnosti v intenzite vyžadujúcej si potrebu zásahu ústavného súdu, nebolo možné v tejto časti dospieť k záveru o porušení ňou označených práv. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

25. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2026

Peter Molnár
predseda senátu